

APELACIONI SUD, Pariz

Presuda od 31.III 1966.

Sté Navale Delmas-Vieljeux c/a
Cie Générale d'Assurances (C.G.A.)

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Čista teretnica - Ako brodar izda čistu teretnicu, on odgovara primaocu za onu količinu tereta koja je u teretnici navedena i koju je primio na prijevoz - Ne može se ove odgovornosti oslobođiti dokazom putem zapisnika sastavljenog između njega, slagača i agenta da je ukrcao onoliku količinu tereta koju je predao primaocu

Vozar je prevezao teret osušenih slanih riba. Zapovjednik je izdao čistu teretnicu na količinu od 240 bala. Na odredištu je ustanovljeno da 19 bala nedostaje. Osiguratelji su primaocu nadoknadili štetu, i u regresnom zahtjevu tuže brodara da im naknadi isplaćenu osigurninu. Prvostepeni sud je brodara obvezao u smislu tužbenog zahtjeva.

Protiv ove presude žali se brodar navodeći uglavnom slijedeće razloge:

Tužitelj nije dokazao, a što je bio dužan učiniti, da je manjak nastao od preuzimanja robe s brodarove strane, pa do njene predaje primaocu, jer brodar odgovara za štetu koja nastane za vrijeme dok se roba nalazila kod njega. Osim toga brodar dokazuje da je ukrcao onoliki broj bala koliki je predao primacu. Za dokaz ove činjenice brodar se poziva na zapisnik sastavljen između njega, njegovog slagača i agenta u kojem je tačno navedeno da je ukrcano 221 bala, dakle 19 manje nego je bilo navedeno u teretnici. Roba je nestala za vrijeme dok se nalazila u skladištu, dakle za vrijeme za koje brodar ne odgovara.

Unatoč ovakvom činjeničnom stanju drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu iz ovih bitnih razloga:

Brodar je primio robu na prijevoz prije njenog ukrcanja na brod. Zapovjednik je izdao čistu teretnicu koja nije sadržavala nikakve opaske. Navodi ovakve teretnice stvaraju dokaz prema primaocu da su tačni. Zakon od 2.IV 1936, koji u ovom slučaju dolazi do primjene, priznaje brodaru, kad on nema normalne mogućnosti kontrolirati izjave krcatelja u pogledu robe, da u teretnicu unese odgovarajuće opaske. Ukoliko teretnica sadrži ovakve opaske, dokaz o količini robe predane na prijevoz prebacuje se na primaoca. Ako odnosnih opazaka nema, brodar odgovara za

količinu koju je primio na prijevoz, a koja je navedena u teretnici, bez obzira koliko je robe ukrcao na brod.

(DMF 1967, str.407)

B.J.

APELACIONI SUD, Rennes

Presuda od 19.XII 1966.

Armement Van Nievelt Goudriaan et Cie
Stoomvaart Maatschappij N.V. i zapovjednik "Lloyd"-a c/a Meignen

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Vlastita manna robe - Brodar nije odgovoran za štetu prouzrokovano vlastitom manom robe i ako u tom pogledu u teretnicu ne unese nikakvu opasku - Radi se o vlastitoj mani robe kad ona ne može izdržati teškoće i rizike putovanja vodeći računa o atmosferskim prilikama, a posebno o jekoj vrućini kojoj je roba izložena tokom putovanja - Da bi se brodar mogao pozivati na vlastitu manu robe, potrebno je da dokaže da nije bio kriv u manipuliranju robom

Brodar je iz Casablance u Nantes prevezao 69.175 kg luka, uvrećanog u 2.767 vreća. Brod je napustio luku ukrcaja 19.VII 1964. u 02 sati, a stigao u Nantes 24.VII 1964. u 21 sat. Teret je iskrcaan 25.VII 1964. u 11 sati. Nakon iskrcaja vještaci su pronašli da je 2/3 tereta pokvareno i neupotrebljivo, pa je taj dio robe bio uništen.

U sporu koji je povodom toga nastao, prvostepeni sud je obvezao brodara da naknadi primaocu štetu. Prema stajalištu prvostepenog suda uzrok kvaru robe bile su dijelom velika atmosferska vrućina, a dijelom prilike broda koji nije odgovarao za prijevoz lako pokvarljivog tereta.

Protiv ove presude žali se brodar iznoseći dva glavna žalbena razloga:

U teretnici je bila navedena klauzula kojom se brodar oslobadja odgovornosti, a osim toga da je šteta prouzrokovana prirodnim svojstvom robe za koji uzrok štete on ne odgovara.

Apelacioni sud je udovoljio brodarovu zahtjevu, te je preinakom prvostepene presude njega oslobođio odgovornosti i to iz slijedećih bitnih razloga: